

UNILEVER			
Shares	Bid price	Ask price	Shares
429	41,485	41,495	150
1.388	41,48	41,50	258
1.651	41,475	41,505	536
489	41,47	41,51	1.588
2.680	41,465	41,515	2.088
584	41,46	41,52	2.315
460	41,455	41,525	2.440
1.250	41,45	41,53	1.212
775	41,445	41,535	473
604	41,44	41,54	504

8,441 13,505

KONINKLIJKE BRILL			
Shares	Bid price	Ask price	Shares
214	23,40	23,80	66
730	22,40	24,00	123
150	22,20	24,20	207
600	21,60	25,00	535
300	21,20	26,00	85
253	20,80	27,60	759
95	20,20	35,40	32
5.330	20,00	1.000,00	125
200	19,40		
200	19,10		

8,072 1,932

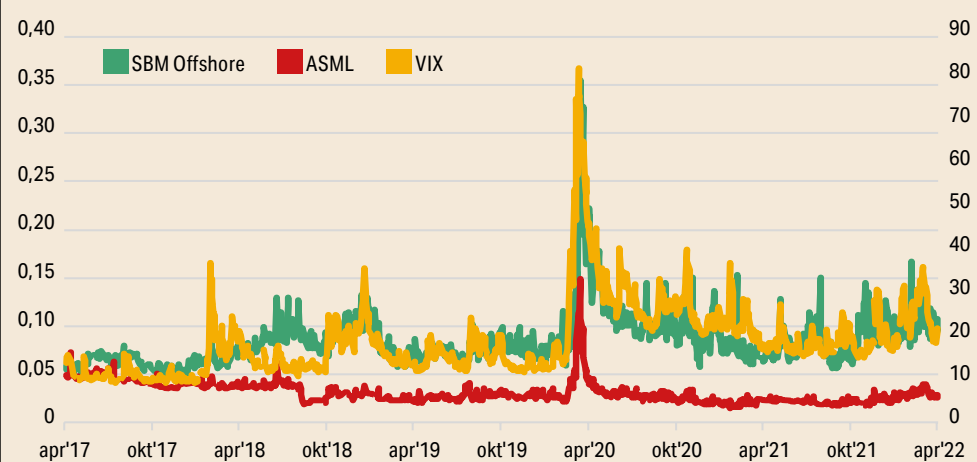
Bron: website Euronext. Shares: het aantal aandelen van de order. Bid price: Biedkoers. Ask price: laatkoers. Datum: 20-04-2022.

betekent dat het aanbod te klein is om de vraag te absorberen. Dat brengt het risico met zich mee dat de aankoopkoers snel kan oplopen.

LIMIETORDER

Voor illiquide aandelen is het dus slim om gebruik te maken van limietorders. De belegger geeft de broker dan de opdracht een bepaald aantal aandelen te kopen, zolang de prijs niet hoger is dan de ingestelde 'limiet'. Het risico bestaat dan wel dat een order niet wordt uitgevoerd als de aandelen duurder worden, maar dat weegt waarschijnlijk op tegen de extreme prijzen waartegen je zou kunnen worden afgerekend bij een bestensorder.

VEEL ONZEKERHEID, HOGERE SPREADS

Bron: Bloomberg. Op de linker as het verschil tussen de bied- en laatkoers, als percentage van de koers, voor SBM Offshore en ASML. Op de rechter as de stand van de volatiliteitsmeter VIX.

In tijden van crisis loopt het verschil tussen de bied- en de laatkoers vaak op. Marktmakers – die als tegenpartij fungeren voor transacties – kunnen de risico's dan minder goed inschatten. Om zich in te dekken, verhogen ze de risicopremie. Marktmakers willen onder dit soort omstandigheden minder betalen voor een aandeel, en meer ontvangen.

Het is in volatiele markten immers een groter risico om met stukken te blijven zitten of een informatieachterstand te hebben. Als de koers verder daalt, zitten de marktmakers met de stukken in hun maag.

GRAADMETER

De bekendste graadmeter voor de volatiliteit op de beurs is de zogenoemde VIX Index. Deze meet de verwachte beweeglijkheid van de S&P 500. Hoe hoger de stand van de VIX, hoe groter de onzekerheid onder beleggers.

Als de VIX stijgt, neemt ook de spread toe, zo blijkt uit de grafiek. Het zeer liquide ASML heeft een kleinere spread dan het nog steeds goed verhandelde SBM Offshore, maar beide spreads lopen sterk op in tijden van onrust. Het duidelijkste voorbeeld is de coronacrash van begin 2020.

IN TIJDEN VAN CRISIS LOOPT HET VERSCHIL TUSSEN DE BIED- EN DE LAATKOERS VAAK OP

Voor Brill steeg de spread tijdens de coronacrisis zelfs naar 20 procent.

Beleggers die handelen als markten volatiel zijn, doen er dus goed aan het orderboek in de gaten te houden.

KANTTEKENING

Het orderboek geeft geen inzicht in alle orders. Zo zijn er trucs om grote orders te maskeren in de hoop gunstigere aankooprijzen te realiseren.

Een voorbeeld is een 'ijsbergorder', waarbij een grote order wordt opgeknipt in meerdere partjes. De broker brengt steeds een stukje naar de beurs, nadat de vorige deelorder is voltooid. In het orderboek ziet een belegger dan alleen het topje van de ijsberg.

Ook is het ondoenlijk om alle orders samen te brengen. Brokers geven meestal slechts de vijf of tien orders waar vraag en aanbod het dichtst bij elkaar in de buurt liggen.

Tot slot zijn er beleggers die aandelen buiten de beurs om aan- of verkopen. Ook onderhandse afspraken tussen partijen om grote blokken aandelen te verhandelen, zijn niet te zien in het orderboek, terwijl juist hier grote belangen van eigendom wisselen.